

Bra initiativ av Skåneföräldrar

Ett antal föräldrar i Malmö/Lund-regionen anordnade en konferens om barndiabetes och betydelsen av samverkan mellan de organisationer som jobbar med att få fram forskningsmedel. Inbjudna till mötet, som ägde rum den 5:e december i Mercedes Benz konferenslokaler, var representanter för Barndiabetesfonden, Svenska Diabetesförbundet, diabetesforskare och föräldrar. Tanken med seminariet är att sammanföra olika aktörer, som arbetar

med diabetes och målet att underlätta och öka insamlingen av medel till forskning kring typ 1. Många intressanta frågor kom upp och kommer att resultera i en hel del åtgärder, som kommer att presenteras längre fram i vår. Helt klart är att marknadsföringen kring vad Typ 1 diabetes är, måste intensifieras då svenska folkets kunskap om barndiabetes är mycket bristfällig. En genomförd marknadsundersökning talar för behov av mer information.

NR 1 2009

ÅRG. 16

Informationsblad från
Barndiabetesfonden
och Barndiabetesfondens
riksförening
Beskyddare:
HKH Kronprinsessan Victoria

Sticket

20 år

Du kan hjälpa
**BARN MED
DIABETES**

Plusgiro 90 00 59-7
Bankgiro 900-0597

BARNDIABETESFONDEN
BOX 650
581 07 LINKÖPING

PORTO

Plusgiro 900059-7 | Bankgiro 900-0597

www.barndiabetesfonden.se | kansli@barndiabetesfonden.se

Vi slår Rekord!

En del rekord gläds vi åt! En av Barndiabetesfondens ambassadörer, världsmästaren i skytte Jonas Jacobsson, utsågs till Bragdguldmedaljör 2008! Hans olika rekord är fantastiska! Grattis! - DiabIT, en diabetesportal vi utvecklat som ett kliniskt förankrat forskningsprojekt i Linköping, efterhand i samarbete med Jönköping, har öppnats (www.diabit.se) för allmänheten och har direkt slagit rekord i antal besök, bloggar, frågor och svar etc. Fick dessutom pris av Dagens Medicin. Grattis till Lena Hanberger och Sam Nordfeldt som varit de mest drivande i projektet! Och Barndiabetesfonden fick in rekord-mycket pengar 2008! Mycket bra! Det beror dels på ett intensivt arbete av många hängivna idealister (Stort Tack!), dels på aktivt professionellt fundraisingarbete, och givetvis på att människor är generösa och skänker pengar! Varmt Tack!! En annan förutsättning är att Barndiabetesfonden blir känd, dyker upp i medvetandet när det blir tal om att skänka pengar, skriva testamente, donera till ett viktigt ändamål. Behovet av att synas är säkert en viktig faktor bakom Barndiabetesfondens beslut (utan min medverkan) att i anslutning till 20-årsjubileet instifta två forskningspris, dels ett stort pris till mest framstående barndiabetesforskare i Norden, dels ett något mindre (men fortfarande betyd-

dande!) till yngre barndiabetesforskare i Sverige. Jag känner mig förstås både mycket tacksam och djupt hedrad, och hoppas verkligen att dessa pris både ska bidra till att Barndiabetesfonden bli uppmärksammad, blir ännu mer känd, och som följd av detta får ännu mer gåvor, dels att forskarna ska spurras till ännu intensivare och bättre arbete! Till syvende och sist går ju allt detta ut på att "förebygga, bota eller lindra diabetes hos barn och ungdomar". Och framsteg i forskningen kommer betyda att också tusentals och åter tusentals vuxna kommer att slippa denna avskryvda sjukdom och dess komplikationer.

För framsteg behövs! Än så länge slår världen kontinuerliga rekord i antalet nya diabetespatienter! Incidensen ökar lavinartat både vad gäller typ 1 och Typ 2 diabetes. En ren katastrof i vissa delar av världen! Vid en diabeteskonferens nyligen berättade en doktor från Myanmar (fd Burma) om en patient som diagnosticerat sig själv genom att smaka på sin urin. Man har inte råd till hjälpmedel, inte till läkarbesök, knappast ens till insulin. Världen är orättvis och det är ett viktigt arbete som nu görs, inte minst av IDF, att försöka se till att alla världens diabetesbarn faktiskt åtminstone får insulin. Men samtidigt som vi naturligtvis måste hjälpa fattiga människor runtom i världen att

få basal behandling, så är den radikala lösningen att vi lär oss att bota och allra helst förebygga diabetes! Och i Sverige, där alla trots finanskris har råd att ge sina barn en standard som ingen skulle drömma om i stora delar av världen, eller ens i Sverige för 40-50 år sedan, där är det avgörande sättet att hjälpa barn med diabetes inte att ge dem fler leksaker och utflykter utan att ge forskningen resurser!

Kanske kan vi mycket snart se nya positiva rekord! Försök att förebygga diabetes med GAD-behandling (Diamyd) är på väg inom en snar framtid, och lyckas det att förebygga Typ 1 diabetes så är det ett genombrott! I USA pågår redan försöken med peroralt insulin som kan passa andra riskpatienter! Fas III-studierna med GAD-behandling (Diamyd) pågår, inte minst i Sverige där ett 20-tal kliniker rekryte-

rar för fullt, och lyckas denna behandling bevara kvarvarande insulinsekretion utan att samtidigt åstadkomma biverkningar så är det ett medicinskt genombrott, ett positivt rekord! Transplantationer genomförs med allt större framgång, och även utvecklingen på pumpsidan inger hopp. Så vi är inne i en mycket hoppgivande period av diabetesforskningen. Nu gäller det att ge allt! Vi kan alla bidra på något sätt, med resurser (i Sverige har vi alla råd att skänka en slant!), med arbete, idéer, engagemang! En del av er som forskar kommer att få pris! Barndiabetesfonden kanske kan få del av ett Bragdguld när vi vinner! Men bäst av allt: Barnen och ungdomarna kommer att stråla av lycka!

Johnny

Slå ett slag för Barndiabetesfonden 2009

Måndag 15 juni arrangeras golftävlingen
Slå ett slag för Barndiabetesfonden
på Landeryds GK!

Barndiabetesfonden & Landeryds GK
i samarbete med Handelsbanken & Scandic

Familjeträff på hotell Ekoxen i Linköping

Barndiabetesfonden ordnade den 31 januari en familjeträff för diabetesfamiljer. Målet var att fånga upp de problem föräldrar och anhöriga till ett diabetesbarn med Typ 1 diabetes upplever i den vardagliga rutinen. Mötet gav dessutom möjlighet för föräldrar att träffas och utbyta erfarenheter. Ett femtiotal personer kom till träffen som upplevdes mycket positivt av de närvarande. Många tackade för initiativet

som Barndiabetesfonden tagit och vill gärna se att fler träffar anordnas framöver. Från Barndiabetesfonden deltog vice ordförande Magnus Lindbergh, projektledare Lennart Nilsson, kassören AnnBritt Fischer samt kanslisten Tina Hoff. Diabetessköterska Ann-Marie Sandström från Diabetesteamet på Universitetssjukhuset fanns på plats för att svara på medicinska frågor.

Kallelse till årsmötet i Barndiabetesfondens Riksförening År 2009 Lördagen den 28 mars

Marinmuseet i Karlskrona.

Som redan bestämdes vid förra årsmötet i Linköping, äger 2009-års årsmöte rum i Karlskrona. Årsmötet äger rum på Marinmuseet i Karlskrona.

- Kl. 11.00 Samling och kaffe
- Kl. 11.30 Årsmöte.
- Kl. 12.00 Föredrag av överläkare Annelie Carlsson
- Kl. 13.00 Lunch
- Kl. 14.00 Avslutning

Anmälan om deltagande sändes till Barndiabetesfondens kansli senast måndagen den 16/3.

Eventuella motioner till årsmötet skall vara Barndiabetesfondens Riksförenings kansli tillhanda senast 3 veckor före årsmötet.

Eventuellt kan programpunkterna justeras något vad gäller inbördes tidpunkter.

Med vänliga hälsningar
Barndiabetesfondens Riksförening
Styrelsen

Succé för Vikbolandsjul

För sextonde gången anordnades Vikbolandsjul i Häradschammar utanför Norrköping. Barndiabetesfonden deltog under de fyra dagarna med egen utställning. Intresset var stort med trängsel bland publiken hos de 57 utställarna. Fondens bord tilldrog sig stort intresse och många köpte både julkort och vår maskot Sticke.

–Ett utmärkt tillfälle att sprida information om vår verksamhet och fond, säger Lennart Nilsson, projektledare vid Barndiabetesfondens Riksförening, som fanns på plats alla dagar och såg den ena busslasten efter den andra svänga upp framför entrén. Årets julmarknad blev en publiksuccé och ingen som var där kunde missa Barndiabetesfondens bord som hade den bästa platsen direkt innanför entrén. Vår ambassadör Berit Malmqvist fanns

naturligtvis på plats och sin vana trogen ordnade så att alla besökarna fick chans att lägga en slant i bössorna för Barndiabetesfonden. Berit är en eldsjäl och fantastisk på att få människor att med glädje skänka pengar. Ett flertal tusen kom in till fonden genom Berits fina arbete under den trevliga julmarknaden. Vi kommer tillbaka nästa år.

Barndiabetesfondens riksförening och Svenska Diabetesförbundet undersöker möjlighet till samarbete

Landets två organisationer för information och insamling till diabetesforskning har under det gångna året träffats två gånger på ordförandenivå. Svenska Diabetesförbundet representerades av dess ordförande Margareta Nilsson, kanslichef Sylvia Larsson samt insamlingschef Åsa Thunqvist. Från Barndiabetesfondens Riksföreningen har ordförande Hans Svanberg, vice ordförande Magnus Lindbergh och projektledare Lennart Nilsson deltagit i samtalen. Samtalen har förts i en positiv anda och många intressanta idéer har

förts fram gällande ett eventuellt framtida samarbete. Båda organisationerna är intresserade att öka antalet medlemmar och en av frågorna har rört just medlemskap. Många vill idag vara medlem i båda organisationerna för att få tillgänglig information om både typ 1 och typ 2 diabetes och frågan prövas nu om det går att införa ett medlemskap som gäller för båda organisationerna. Nya kontakter kommer att tas under våren och vid Diabetesforum i maj i Uppsala kommer båda organisationerna att finnas på plats.

Tipspromenad i Hestra hjälpte barn med diabetes

Att diagnosen diabetes förändrar vardagen för hela familjen vet Karin Johansson och Pia Gustavsson. Båda två har barn som i tidig ålder drabbades av barndiabetes typ 1. Därför vill de gärna hjälpa till att sprida information om sjukdomen och samla in pengar till fortsatt forskning.

En helg i november anordnade de en tipspromenad i Hestra och pengarna gick oavkortat till Barndiabetesfonden. Till sin hjälp hade de även bjudit in diabetessjuksköterskan Britt-Marie Weidby från Jönköping.

I fredags var det internationella världsdiasabetesdagen så vi kände att vi ville göra något. I Sverige har vi en relativt bra diabetesvård och när goda resultat, men fortfarande finns det mycket att göra och forskningen får inte stanna av, säger Karin Johansson.

Britt-Marie fortsätter:

Det är faktiskt inte alla som tänker på att diabetes är en livsfarlig och dödlig sjukdom. Åtminstone om man missköter sig. Att få diagnosen barndiabetes typ 1 innebär dagliga, ibland flera stycken, sprutor och blodsockertester.

Som förälder till små barn och ungdomar med diabetes finns en ständig oro för att de skall glömma ta sitt insulin eller inte sköta sina mellanmål, förklarar Pia Gustavsson.

Vid fredagens insamling och lördagens tipspromenad fick Karin och Pia in sammanlagt 3.200:- kronor.

Pengarna går oavkortat till Barndiabetesfonden.

Vi är jättenöjda och det har varit riktigt kul.

Ett STORT TACK från Barndiabetesfonden till Karin och Pia för deras initiativ.

**21 maj Fredriksbergs idrottsplats
Linköping!
Kl 14.00 och 17.00!**

**Biljetter säljs via fondens kansli.
Entré : Vuxna 150:-
Barn 75:- (Ordinarie pris 320:-)**

Nyinstiftat pris uppmärksammar forskning kring barndiabetes

Diabetes är den vanligaste allvarliga och obotliga sjukdomen bland barn i Sverige.

För att lösa sjukdomens gåta krävs ständigt mera pengar till forskning. Barndiabetesfonden satsar nu på ökad uppmärksamhet genom ett nyinstiftat pris som ska belöna framstående forskning om sjukdomen. Prisutdelare kommer att vara fondens beskyddare Kronprinsessan Victoria.

Barndiabetesfonden delar i år ut 5 miljoner kronor till forskargrupper från hela landet. Pengarna är resultatet av generösa gåvor från givmilda människor, men tyvärr utgör de bara en mindre del av den 30 miljoner som forskarna ansökte om.

Ska vi göra större och snabbare framsteg krävs mycket mer pengar, säger landshövding Björn Eriksson som är medlem i Barndiabetesfondens styrelse. Det är oacceptabelt att den här allvarliga sjukdomen får så lite anslag till forskning!

Ett av de större anslagen på en halv miljon kronor delar fonden ut till en nationell studie av alla nyinsjuknade diabetesbarn för att förfina diagnostiken och kunskapen om det tidiga sjukdomsförloppet (BDD, Bättre Diabetes Diagnos). Samma belopp tilldelas ett par mycket stora studier som syftar till att dels identifiera barn med ökad risk att utveckla diabetes, dels öka kunskapen om miljöns betydelse för uppkomst av diabetes hos barn (ABIS, Alla Barn i Sydöstra Sverige och DiPiS, DiabetesPrediktion i Skåne). Flera anslag går också till studier av den autoimmuna process som leder fram till

diabetes och hur man möjligen ska kunna ingripa med vaccination för att mildra och på sikt förebygga sjukdomen. De studierna leds av professor Johnny Ludvigsson i Linköping.

Barndiabetesfonden hoppas på ökad uppmärksamhet och mer gävomedel i samband med att fonden firar 20-årsjubileum i år. Jubileet kommer att uppmärksammas på flera sätt.

Fondens beskyddare Kronprinsessan Victoria kommer att närvara vid högtidligheter i Linköping den 16 oktober 2009. Kronprinsessan kommer dels att öppna en vetenskaplig konferens, dels att för första gången överlämna ett nyinstiftat pris på 250.000 kronor.

Utmärkelsen "Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pris" kommer att premiера den mest framstående barndiabetesforskaren i Norden. Pristagarna kommer att utses av Barndiabetesfondens vetenskapliga råd.

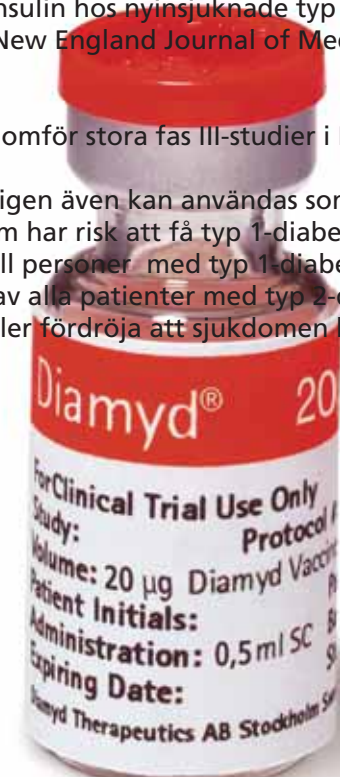
Priset är ett bra sätt för Barndiabetesfonden att väcka uppmärksamhet, säger Olle Korsgren som är professor i Uppsala och medlem i fondens vetenskapliga råd. Dessutom är det ett välförtjänt hedrande av professor Johnny Ludvigsson, världsledande barndiabetesforskare och grundare av fonden

Barndiabetes är vanligare i Sverige än i något annat land i världen, näst Finland, och blir allt vanligare. Orsaken till sjukdomen är fortfarande en gåta. Trots intensiv behandling så kan sjukdomen leda till livshotande komplikationer och allvarliga skador på ögon, njurar, nerver och hjärta.

DIAMYD DIABETESVACCIN

- VISSTE DU ATT?

- Diamyd i fas-II studier hjälper till att bevara förmågan att bilda eget insulin hos nyinsjuknade typ 1-diabetespatienter (New England Journal of Medicine, Oktober 2008)
- Diamyd genomför stora fas III-studier i Europa och USA
- Diamyd troligen även kan användas som vaccin av personer som har risk att få typ 1-diabetes (t.ex. släktingar till personer med typ 1-diabetes och även 10 procent av alla patienter med typ 2-diabetes) för att förhindra eller fördröja att sjukdomen bryter ut

Vid typ 1-diabetes bryts de celler som bildar insulin (de så kallade betacellerna) ner av det egna immunförsvaret. Behandling med Diamyd efter att sjukdomen brutit ut, bevarar kvarvarande betaceller. En vaccination när mer än 20 procent av betacellerna finns kvar kan förhindra eller fördröja sjukdomsprocessen.

Diamyd Medical, Linnégatan 89B, 11529 Stockholm, tel 08-6610026, www.diamyd.com
Diamydaktien handlas på Stockholmsbörsen, NasdaqOMX Nordic Exchange

Lions är fantastiska!!!

Desirée Fransson, Linköpings Lucia 2008!

Desirée Fransson tillsammans med fondens Johnny Ludvigsson.

Foto: Bernt Fransén

Björn von Sydow håller luciatal i Gamla Linköping.

Foto: Mats Hanberger

I samband med Lions Adventsmarknad i Gamla Linköping krönte tidigare talmannen Björn von Sydow, ambassadör i Barndiabetesfonden, Desirée Fransson till årets lucia.

Desirée, själv är medlem i Barndiabetesfondens Lokalförening i Linköping, har tillsammans med sina tärnor och körledare Ulla Gerardson från Kulturskolan spritt ljus och värme på mera än 40 äldreboenden, föreningar och företag.

Resultatet av luciaarrangemanget

blev närmare 160.000:- till Barndiabetesfonden.

Mary Dahlström, eldsjäl i Vasaorden, blev så fascinerad av luciaflickornas vackra sång att hon spontant skänkte 10.000:- till luciainsamlingen. Fantastiskt!!!

Stort tack till Lions Club Linköping/Valla för insatser i samband med genomförandet av luciaaktiviteten.

Bernt Fransén, Luciasamordnare

Barndiabetesfonden delar ut 5 miljoner i projektanslag

Barndiabetesfondens styrelse beslutade att följa Vetenskapliga Rådets rekommendation och dela ut fem miljoner kronor till 39 olika projekt vid sitt möte på Linköpings slott den 9 december 2008. Totalt hade 48 ansökningar kommit in på totalt cirka 30 miljoner kronor. 9 av ansökningarna avlogs av det Vetenskapliga Rådet. I rådet ingår Stefan Särnblad, Universitetssjukhuset i Örebro, Ulf Samuelsson, Universitetssjukhuset i Linköping, Olle Korsgren Uppsala Universitet, Leif Blom Universitetssjukhuset MAS Malmö, Anna Kernell Sachska Barnsjukhuset Södersjukhuset Stockholm. Det Vetenskapliga Rådet bedömer ansökningarna utifrån forskningens kvalitet och relevans för barndiabetesområdet.

Alla aktuella universitetsorter får i år projektanslag beviljande, med viss koncentration till Linköping och Lund/Malmö. Alla projektanslag rör barndiabetes, de flesta till förebyggabota och

några till vårdvetenskapliga projekt. 3 större anslag beviljades. Samtliga beviljade projekt redovisas på sid 12 i detta nummer av Sticket.

Barndiabetesfonden drivs uteslutande med hjälp av gåvor från privatpersoner, organisationer och företag. Fonden ger stöd till svensk forskning som rör Barndiabetes, dess uppkomst, orsak och verkan. Fonden strävar också till att ge de drabbade barnen och deras familjer en bättre livssituation.

Barndiabetesfonden kommer 2009 att utlysa två priser för framstående barndiabetesforskning i Norden. "Barndiabetesfondens Johnny Ludvigsson-pris för mest framstående barndiabetesforskning i Norden" är på 250 000 kronor och det andra priset, som är avsett för yngre barndiabetesforskare, är på 50 000 kronor. Mer information om de nyinstittade priserna kan fås hos Barndiabetesfondens Riksförening telefon 013-105690.

Gör En God Sak!

Barndiabetesfonden är nu förmånstagare i En God Sak. Gå in på hemsidan med adress: <http://se.agoodcausedev.com/index.php>. Ladda ner programmet AidMaker och registrera dig. Ange Barndiabetesfonden som förmånstagare. Genom att använda En God Sak när du handlar på nätet får Barndiabetesfonden del av intäkterna utan att det kostar dig något. Hitills har En God Sak delat ut 4,3 miljoner till förmånstagarna där Barndiabetesfonden nu också ingår.

ENGODSAK.SE
SHOPPING FÖR EN BÄTTRE VÄRLD

Barndiabetesfonens Vetenskapliga råds beslut om utdelning av forskningsanslag till följande forskare;

Mottagare	Projekttitel	Summa kronor
Annelie Carlsson Lunds Universitet	The BDD study, a national study exploring why the incidence of childhood diabetes is doubled today comparing 20 years ago.	500.000
Anna Lindholm-Olinder Uppsala Universitet	Uteblivna måltidsdoser hos insulin-pumpbehandlande tonåringar med typ 1 diabetes	100.000
Bengt Lindblad Drottning Silvias Barnsjukhus	Swediabkids och BDD i samverkan ett sammanhållet nationellt webbregister för barndiabetes	100.000
Peter Sand Drottning Silvias Barnsjukhus	Familjebaserad intervention vid ny-debuterad diabetes mellitus typ 1 ett doktorandprojekt	100.000
Maria Faresjö Hälsouniversitetet, Linköping	Betydelsen av cellmedierad immunitet för uppkomsten av typ 1 diabetes fokus på T-hjälpar och T-regulatoriska celler.	100.000
Susanna Cardell Göteborgs Universitet	NKT-cellers reglering av typ 1 diabetes	75.000
Johnny Ludvigsson Universitetssjukhuset, Linköping	ABIS-projektet, All Babies in South-east Sweden. A prospective population-based cohort study of the aetiology of Type 1 and Type 2 diabetes. Evaluation of interventions.	500.000
Peetra Magnusson Uppsala Universitet	Improved vascularization of islets of Langerhans by endothelial cell coverage and biomaterial	100.000

Mottagare	Projekttitel	Summa kronor
Felix-Sebastian Linköpings Universitet	Vilken roll spelar psykologisk stress och fetma i utvecklingen av diabetes hos barn?	80.000
Ulrika Moll Lunds Universitet	Långtidsuppföljning av patienter som insjuknat i diabetes under barn- och ungdomsåren i Lunds sjukvårdsdistrikt.	50.000
Ida Rasmusson Uppsala Universitet	Cellular therapy to cure type 1 diabetes; Pancreatic islets and mesenchymal stem cells in clinical and transplantation.	150.000
Gun Forsander Göteborgs Universitet	Barn med Typ 1 diabetes 0-7 år (DU7)	150.000
Gunilla T Westermark Hälsouniversitetet, Linköping	Studier av sambandet mellan IAPP-aggregation och uppkomst av beta-cellskada som leder till förlust av livsviktigt hormon.	60.000
Hans Arnqist Linköpings Universitet IBK	Orsak, konsekvenser och behandling av dysreglerat IGF-system vid diabetes.	75.000
Camilla Skoglund Hälsouniversitetet KEF Linköping	GADA isotyper efter immunmodulering med GAD65 (Diamyd) hos barn med typ 1 diabetes.	60.000
Ingrid Kockum Karolinska Sjukhuset Stockholm	Genetic and functional analysis of candidate gene for Typ 1 diabetes susceptibility.	150.000
Stina Axelsson Hälsouniversitetet Linköping	Immunologisk profil hos barn med typ 1 diabetes efter vaccination med GAD65	200.000
Git Johansson Linköpings Universitet	Betydelsen av IGF-I-receptor och insulinreceptor signalering för funktion kärlvägg	75.000
Dariush Mokhtari Uppsala Universitet	The role of NF-κB in Pancreatic islets: Friend or foe?	75.000

Mottagare	Projekttitel	Summa kronor
Annika Tibell Karolinska Sjukhuset	Islet transplantation-Macroencapsulation as an alternative to immunosuppressive drugs.	75.000
Maria Faresjö Hälsouniversitetet Linköping	Hur påverkar stress immunförsvaret? Ger stress diabetes hos barn? Via överbelastning av insulinproducerade celler eller via obalans i immunförsvaret?	50.000
Rosaura Casas Hälsouniversitetet Linköping	Immunomodulatory effect of GAD-65-vaccination in type 1 diabetes.	200.000
Kristina Lejon Umeå Universitet	The role of B cells in type 1 diabetes.	100.000
Johnny Ludvigsson Linköpings Universitet	Studie av hur vaccination med GAD av insjuknande barn med diabetes påverkar deras autoimmuna reaktion och kvarvarande betacellfunktion. 4-års uppföljning	170.000
Anneli Sepa Linköpings Universitet	Kortisol i hår- en ny metod att studera långvarig stress och kopplingen till utveckling av diabetes hos barn (ett delprojekt inom ABIS-studien)	100.000
Lars Hyllienmark Karolinska Institutet, Stockholm	Cerebral dysfunktion hos unga patienter med typ 1 diabetes.	150.000
Lisa Junti-Berggren Karolinska Institutet, Stockholm	Studier av de mekanismer varmed apolipoprotein CIII och transthyretin påverkar funktionen och induktionen av död i B-celler	100.000
Anne Lahdenperä Hälsouniversitetet Linköping	Probiotikas effekter på immunsystems utveckling och reglering hos barn med diabetesriskgener.	50.000
Lena Hanberger Hälsouniversitetet Linköping	Kvalitetsaspekter i vården för barn- och ungdomar med typ 1 diabetes, ur patientens och sjukvårdens perspektiv	75.000

Mottagare	Projekttitel	Summa kronor
Maria Elfving Lunds Universitet	Finns det ett samband mellan intrauterin exponering för långlivade klororganiska miljögifter och typ 1 diabetes?	50.000
Anne Lahdenperä Hälsouniversitetet Linköping	T-cells associerade gener av betydelse för den autoimmuna processen som föregår typ 1 diabetes.	75.000
Helena Elding-Larsson Lunds Universitet	Tillväxt och antikroppsmarkörer hos barn med genetisk risk för typ 1 diabetes.	100.000
Ulrika Swartling Hälsouniversitetet Linköping	Biomedicinsk etik och diabetesriskfrån forskning till tillämpning? Föräldrars, barns, och ungdomars åsikter kring testning och screening av typ 1 diabetes.	70.000
Sten A Ivarsson Lunds Universitet	Diabetes prediktion i Skåne (DiPiS)	500.000
Anna Kivling Hälsouniversitetet Linköping	En T-hjälpar-1 associerad sjukdom+ en T-hjälpar-2 associerad sjukdom= Två immunologiska sjukdomar och balans i immunsystemet?	75.000
Mikael Chéramy Hälsouniversitetet Linköping	The effect of GAD-65 (GAD-alum) treatment on antibody response in T1D children participating in a clinical phase III trial	50.000
Björn Rathsmann Sachska Barnsjukhuset Stockholm	Sekretion av GLP-1 och glukagon efter standardiserad måltid hos barn och ungdomar med typ 1 diabetes.	150.000
Mikael Pihl Universitetssjukhuset Linköping	Characteristics of GAD-65-specific T cells in children with type 1 diabetes treated with GAD65	60.000
Per-Ola Carlsson Uppsala Universitet	Means to improve long-term function and mass of transplanted pancreatic islets	100.000

FRÅGA JOHNNY

Hej!

Kan man äta som alla andra när man har diabetes? Jag blir så förvirrad, för en del säger så och andra så. En del föräldrar till andra diabetesbarn låter som att de tycker att barn med diabetes minsann ska kunna äta vad som helst, och även när som helst, och så kan det också låta ibland när vi kommer på mottagningen. Men när vi försöker låta Erik äta vad som helst så svänger blodsockret jättemycket! Är det vi som är dumma i huvudet?

"Godis är gott!"

Hej "Godis är gott"!

Först: Ja, godis är gott! Det framgår av själva namnet, och alla barn i alla länder älskar sötsaker! Det hör till kroppens mest grundläggande behov eftersom socker är drivmedlet som hela tiden ska förbrännas. Det är grymt och mot naturen att inte få äta socker. Och grymma vill vi ju inte vara, varken föräldrar eller diabetesteam. Och förresten så tål ju en som har diabetes också att äta socker, och givetvis fett, och äggviteämnen, ja allting, precis som normala barn. "Bara" man anpassar insulinet! Det budskapet är mycket spritt. Nyligen hörde jag resultatet från en nationell undersökning om vad människor i Sverige vet om diabetes, genomförd på uppdrag av några aktiva föräldrar i Södra Sverige (lovvärt initiativ!). Dock: man beklagade att en hel del människor hade svarat "fel" därför att de trodde att barn med diabetes inte kan äta vad som helst! (Talar för kunskap om diabetes hos barn!) Men rätt svar var nämligen att barn med diabetes kan äta som alla andra!! (Och några frågor i enkäten fanns inte om diabeteskomplikationer

för det ville man nog inte skrämmas med!)

Man ska varken vara grym eller skrämmas i onödan, men oftast bör man vara ärlig. Tunn is, bilar, eld är farligt. Det är inte lika farligt att vara uppe väldigt sent på kvällarna, hoppa över frukost, gå omkring barfota ute när det är blött och kallt, men i längden kan man bli sjuk. Det måste föräldrar våga förklara, och stå för! Visst, barn med diabetes blir inte akut dåliga av socker, eller godis, även om hyperglykemi kan ge dem obehagliga symtom, liksom efterföljande hypoglykemi, och det kan för en del patienter gå rätt bra att passa ihop sötsaker med måltider, och anpassa insulin doser, så att blodsockerbalansen förblir god. De kan ha lärt sig räkna ut hur många gram kolhydrater de klarar av med 1 enhet insulin genom att beräkna hur många gram kolhydrater de ätit under en måltid, eller under alla dagens måltider, och sen dividerat med antalet insulinenheter givna till måltiden/måltiderna. Det ger ju en bild av hur många gram kolhydrater som klaras av med en enhet insulin, under förutsättning att effekten blev god och blod-

sockret inte steg mer än högst 2-3 mmol/l efter måltiden. Således, om ett barn till en måltid har ätit 50 gram kolhydrater och tagit 5 enheter insulin så borde det betyda, i princip, att det går åt 1 enhet insulin för varje 10 g kolhydrater barnet äter. Men sen inser ju var och en att effekten blir olika om kolhydraterna är rena, i godis, eller om de ligger blandade i en måltid med fett, äggviteämnen, fibrer etc!

En del barn och ungdomar klarar på ett skickligt sätt, med hjälp av flitig blodsockerbestämning, kunskap om

kolhydrater och insulineffekt, och disciplin, att anpassa sina insulin doser så att de klarar rätt stor variation i kolhydratmängder och tider för måltider, men de flesta klarar det inte, varken barn eller vuxna! Därför är det falskt att säga att man kan äta som alla andra, äta normalt, om man har diabetes! Det är mycket svårt att klara bra blodsockerbalans! Det blir åtminstone lite lättare om man har regelbundna insulin doser, till regelbundna måltider, med så regelbunden mängd kolhydrater som möjligt!

Johnny

www.bayerdiabetes.se • Tel: 020-83 00 84 Bayer, Bayerkorslet, Ingen kodning logotyper och simplewins är Bayers varumärken.

**NU HAR JAG ÄNDRAT
INSTÄLLNING, DIABETES.**

Bayers nya förbättrade CONTOUR® kan anpassas till dina behov, antingen de är enkla eller avancerade. Dessutom har den Bayers Ingen Kodning™-teknologi. Fortfarande enkel och säker. Kort sagt är det lätt att mäta blodsockret. För i kampen mot diabetes vinner det enkla – simple wins.

GRÖSET OLOP ASE

INGEN KODNING

BAYER Contour™

simplewins™ | Bayer HealthCare Diabetes Care

"STICKET"

är ett informationsblad som ges ut av Barndiabetesfonden och Barndiabetesfondens riksförening.

Bladet utkommer 4 ggr/år.

Redaktör: Magnus Lindbergh

Redaktionskommitté: Hans Svanberg

Ansvarig utgivare: Johnny Ludvigsson

Grafik: Johnny Dahlgren, Linköping

Tryck: Åtvidabergs Bok & Tryck

Eftertryck får gärna ske med angivande av källa.

Material till "Sticket" sändes till

Barndiabetesfonden

Box 650

581 07 Linköping

Telefon 013-10 56 90

Fax 013-10 30 64

ISSN 1400-8505

Manusstopp för "Sticket" under 2009

Nr 1 12 januari

Nr 2 13 april

Nr 3 16 augusti

Nr 4 18 oktober

Kassören rapporterar

Vi rapporterar här de gåvor Barndiabetesfonden mottagit från hela landet. Denna period omfattar tiden 2008-10-01 till den 2008-12-31

Bössinsamlingar 27.661
Autogiro 12.310
Foundraising (Proxytel) 1.059.271

Till minne av 124.704
Bidrag från privatpersoner 41.954

Kyrkliga aktiviteter

Ragunda församling 500
Amnehärads-Lyrestads kyrkliga samfällighet 1.000
Dagstorps kyrkliga syförening 500
Satsrerups Syförening 1.000
Häradshammars kyrkliga syförening 1.500
Sura församling 7.162

Lokalföreningar

Dalarnas lokalförening i Leksand 120.000
Värmlands lokalförening i Karlstad 7.184
Östergötlands lokalförening i Linköping 1.120

Övriga föreningar

IOGT-NTO (Mjölby-Frasse) 1.000
Mariestads-Marieholms Rotary 1.217
Odd-Fellow i Motala 15.000
Ljungsbro Sportfiskeklubb (Malfors upplevelsekväll) 8.885
SKF 519
Boxholm-Göstrings Lokalförening av F.Ö.B 4.000
Motala AIF Vätternrundan 2.000
Linköpings Musikklasser

Lucia Konsert 7.070

Företag (Namngivna)

Företagarna i Mariestad 5.000
Scan Coin Industries 4.000
NVS Installation AB 2.000
Gräna Vårdcentral 730
Täljestads Ägg 6.000
Fiskars Brand 3.000
Mashie AB 5.000
Ato Fritid 5.000
Fribergs Verkstäder 10.000
Göthes Järn 6.000
Ilstuna Elektriska 2.000
Företag (ej namngivna) 206.670

Övriga

Blodgivare 2.400
Inga-Lill Rubensson 4.000

Bidrag från Lions-klubbar

LC Sundborn 5.000
LC Järvsö 1.000
LC Ekshärad 1.500
LC Vedum 1.500
LC Rottne 2.000
LC Hultsfred 1.500
LC Härnösand 10.000
LC Dorotea 520
LC Östersund 10.000
LC Lit 2.638
LC Hede-Funäsdalen 3.240
LC Tyresö 3.000
LC Alvesta 5.000
LC Götene 2.000
LC Sälen 2.000
LC Åhus 25.000
LC Stockholm 500
LC Ale 2.000
LC Lammhult 500
LC Tuve-Säve 4.000
LC Rommeleåsen 4.000

LC Gällö	1.000	LC Laholm	1.850
LC Söderköping	5.100	LC Susedalen	1.650
LC Nynäshamn	5.000	LC Ljungby	1.200
LC Nyköping	6.425	LC Harplinge	1.350
LC Turinge-Nykvarn	10.600	LC Simlångsdalen	2.100
LC Volgsjö	1.465	LC Båstad	950
LC Hässjö	1.603	LC Vittsjö-Bjärnum	1.400
LC Alvesta	5.000	LC Hässleholm	2.450
LC Kiruna (Damer)	3.000	LC Okänd 101 SV	1.700
LC Mullsjö	1.025	Totalt Lions under perioden	169.661
LC Nipsipan	1.625		
LC Vimmerby/Linnéa	5.000	Totalt under perioden	1.877.018
LC Nynäshamn	1.500		
LC Högsby	3.000	Tidigare under året	5.675.681
LC Vittsjö-Bjärnum	795		
LC Åstorp	3.000	Totalt under 2008	7.552.699
LC Huskvarna	1.150		
LC Mullsjö	1.050		
LC Perstorp	1.800		
LC Älmhult	1.800		
LC Smålandsstenar	1.300		
LC Habo	2.000		
LC Klippan	575		
LC Gräna	1.700		
LC Skillingaryd/Vaggeryd	1.600		

Jag/Vi vill bli medlem/-mar i BARNDIABETESFONDENS RIKSFÖRENING

- Medlemsavgift 200 kr/år Frivillig avgift
- Organisation/företag 1 000 kr/år
- Vi vill också vara med i ev Lokalförening i vårt område (ingår i medlemsavgiften)

Namn: .....

Gatuadress: ..... Postnr: .....

Postadress: ..... Telefon: .....

E-mail: ..... Län: .....

Var god texta!

Plusgironummer 345554-0